

de have virket, opsamlet bethdelige Reservecfond, som her ere en Stødpude, der er af den allerstørste Betydning. Disse opsamlede Reservecfond udgøre tilsammen mellem, som før sagt, 15 og 16 Mill. Da ser man, hvilke Tab de nu virkende Kreditforeninger faktisk have lidt, bliver dette ganske ubetydeligt i Sammenligning med de aarlige Udgifter, der henlægges til Reservecfondene. Distrikternes Kreditforening har i 43 Aar kun lidt et Tab til et Beløb af 120,000 Kr., medens de aarlige Bidrag til Reservecfonden er ca. 280,000 Kr., og dens Reservecfonds Størrelse er efter de sidste Oplysninger, jeg har kunnet faa, ca. 4½ Mill. Kr. Det er jo ganske vist ogsaa den største af de bestaaende Kreditforeninger. Det vil da ses, hvor overordentlig stor den Sikkerhed er, som Foreningen hder trods ethvert Tab, og hvor utænkeligt det er, at man nogen Sinde skulde komme ud over Reservecfonden. Og saa har man endda de enkelte Interessenters Soliditet at holde sig til, naar der bliver indfaldt ekstraordinære Bidrag. Spørgsmaalet vil jo saa selvstændigt være, hvor langt de Afdelinger af de bestaaende Kreditforeninger, der skulde slutte sig sammen i en ny Centralkreditforening med Udflugt til Statsgaranti, skulle kunne gaa op med Hensyn til at hde Laan i Forhold til Burderingssummen. Den nuværende Lovgivning giver Ret til at hde Laan op til 60 pCt. af Burderingssummen. Men vi vide jo alle sammen, at den Bemyndigelse langt fra er bleven benyttet. Naar man ser, paa hvilke Vilkaar de bestaaende Kreditforeninger faktisk hde deres Laan, gaar Grænsen omtrent ned til 45 pCt. af Burderingssummen. Saa vidt jeg ved, er der kun en af de bestaaende Kreditforeninger, nemlig den Kjøbenhavnske Kreditforening, som er kommen op over 50 pCt. Den hder Laan til saadant noget som 51 eller 52 pCt. af Burderingssummen, naar man tager samtlige Ejendomme, der staa i den. Med disse Erfaringer for Øje, og naar man ser hen til, hvor forsvindende ringe de nuværende Kreditforeningers Tab faktisk har været, synes det ikke at være overdrevent at sætte saaledes, som Agravforeningen har gjort det i sit Andragende, Halvdelen af Burderingssummen som den Grænse, der skal være mellem de primære Laan og de sekundære Prioriteter.

Det andet Spørgsmaal, som kommer frem, hvilket ogsaa er fremdraget i Agravforeningens Andragende, og som jeg betragter som et Hovedpunkt, er Spørgsmaalet om Amortisation. Dette Spørgsmaal er ogsaa bragt frem ved dette Lovforslag. Man har her kun villet tillade uamortisable

Laan indtil en Tredjedel af Burderingssummen. Efter Agravforeningens Andragende skulde man gaa op til Halvdelen, og jeg er, for saa vidt jeg i Øjeblikket er i Stand til at overse Spørgsmaalet, tilbøjelig til at tro, at man kunde gøre dette, i alt Fald gaa ikke ubetydeligt op over den Tredjedel, som foreslaas i Regeringsforslaget. Naturligvis maa, hvad der stadig forudsættes og stadig maa være Forudsætningen, Statens Kontrol, Statens Tilsyn, med de bestaaende Kreditforeninger, eventuelt ogsaa Statens Deltagelse i deres Styrelse, blive fastslaaet som en nødvendig Betingelse for at strække sig saa vidt, som der her er Tale om. Naar man i sin Tid fastslog de Amortisationsregler, som nu gælde, og naar man i Tidens Løb har været tilbøjelig til at stramme dem noget, har Hensynet været et dobbelt. Dels gik man ud fra — og det var navnlig i Begyndelsen, man gjorde det —, at Skyldnerne efterhaanden skulde afdrage deres Gæld saaledes, at Ejendommen atter kunde blive skildfri eller paa det nærmeste skildfri, og man gjorde det ogsaa af Hensyn til Obligationsejerne, for at gøre deres Risiko saa ringe som mulig, idet Gælden stadig formindskedes. Men disse Forudsætninger, som man her var gaaet ud fra, har i Tidens Løb vist sig at være fejlagtige. Eftersom Landbrugs- og Købstads erhvervene have udviklet sig, er det klart, at det er en ren Undtagelse, naar Amortisationen for Skyldneren betyder, at han bliver fri for sin Gæld. Det betyder ganske simpelt, at han flytter sin Gæld, efterhaanden som den kommer noget ned. Det er for Resten blevet udviklet af det ærede Medlem for Røge (Alberti), saa jeg kan spare mig yderligere Bemærkninger derom. Efterhaanden som vedkommende er kommen til et vist Punkt med sine Afdrag, vil han blive nødt til at stifte et nyt Laan, til at afvikle sit Laan i den sluttede Serie ved at stifte et Laan i aaben Serie paa den ene eller den anden Maade, og det vil koste meget bethdelig Ulejlighed og volde meget bethdelige Omkostninger, som der ikke er Spor af Grund til at paalægge ham. Man kan gaa ud fra som det normale, at al fast Ejendom er behæftet op til et vist Punkt og vil vedblive at være det, og det har ogsaa for Omfætning af Ejendomme en væsentlig Betydning, da det, som bekendt, er lettere at faa solgt en Ejendom, som er behæftet med Prioriteter i en passende Grad, end at faa solgt en gældfri Ejendom. Det skal nok vise sig, at det ikke kan hjælpe at betragte kun det, at give amortisable Laan op til det Halve af Burderingssummen, som fuldt be-